

Hướng dẫn lái xe ô tô

HỌC LÁI XE SỐ TAY

Cơ bản:

1) Nhìn xuống dưới sàn xe phía dưới chân người lái bạn ngồi sẽ thấy 3 cái bàn đạp theo thứ tự từ trái qua phải: clutch - thắng - chân ga

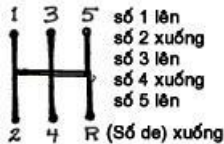
-Clutch: phải đạp sát xuống hết tới sàn xe mỗi lần ta muốn sang từ số này qua số kia, thí dụ từ 1 qua 2, từ 2 qua 3 v.v.

-Thắng: ngừng

-Chân ga: tăng ga tốc độ

2) Cần thận nghiên cứu và nhớ thật kỹ vị trí của cái cần sang số bên cạnh tay phải của bạn. Hãy tưởng tượng theo hình chữ H. Cái gạch ngang ở giữa của chữ H là số 0 hay còn gọi là neutral (lắc qua lắc lại thấy nhẹ tênh ở giữa là cài đúng số 0 rồi đó, tập thói quen này luôn tay khi ta đang đậu ở đèn xanh đèn đỏ hoặc chưa muốn cho xe chạy)

Ghi chú: Luôn luôn ghi nhớ kéo thắng tay lên trước khi nổ máy xe và vị trí của xe nằm trên mặt bằng phẳng để bảo đảm sự an toàn.

Sang số và chạy:

1) Bắt đầu dùng chân trái đạp cái clutch xuống hết dưới sàn xe, cùng lúc tay phải lắc qua lắc lại cần sang số ở gạch ngang của chữ H. Ta muốn chắc ăn là nó nằm ở vị trí số 0 (chưa cho xe chạy)

2) Vặn chìa khóa xe theo chiều kim đồng hồ để nổ máy xe lên. Khi xe đã nổ máy, nhấp nhấp chút chân ga cho máy nổ đều. Chiếc xe trong lúc này vẫn chưa nhúc nhích tại vì đang cài ở số 0.

3) Chân trái vẫn đè cái clutch sát xuống sàn xe. Chân phải bây giờ bạn hãy chuyển từ chân ga qua và đạp lên bàn thắng, cùng lúc đó thì tay phải kéo thắng tay thả ra. Chiếc xe đã sẵn sàng trong tư thế để chạy tới. Bây giờ thì tay phải gạt cần số lên vào vị trí số 1

4) Chân phải nhấc ra khỏi bàn thắng và chuyển sang rà nhẹ lên chân ga. Cùng lúc chân phải rà nhẹ trên chân ga thì chân trái thả nhẹ clutch lên, thả ít thôi chừng 1/3 khoảng cách của sàn xe. Nếu thả nhanh quá hay thả hết lên cao thì xe sẽ bị giật và tắt máy. Tới lúc này bạn cảm thấy chiếc xe bắt đầu lăn bánh từ từ rồi. Kế tiếp bạn có thể thả clutch cho nó lên cao hết (vẫn quy luật thả chậm nhẹ nhàng), đồng thời cho thêm chút ga (liếc nhanh thấy kim đồng hồ tốc độ cỡ 10 miles/hour là tới lúc phải sang số kế tiếp là số 2)

-Số 1 - 5-10miles[8-16km]/giờ

-Số 2 - 10-20miles[16-32km]/giờ

- Số 3 - 20-25-30miles[32-40-48km]/giờ
- Số 4 - 30-35-40-45miles[48-56-64-72km]/giờ
- Số 5 - 45miles[72km] trở lên
- Số 0 - bánh xe không lăn bánh (khi ta đậu lại tại đèn xanh đỏ)
- Số de - de ngược lại (chỉ có 1 số)

5) Mỗi lần sang số khác 2,3,4,5 hoặc trở về số 0 hay số de bạn cần phải lập lại những động tác:

- đạp clutch xuống
- thả bàn chân ga ra
- sang số kế tiếp
- nhả clutch ra từ từ
- đạp thêm chút ga

Sang số cho đều và nhuyễn thì xe chạy không bị giật.

Lưu ý: Bài viết này chỉ nhằm mục đích dành cho những bạn muốn biết thêm một chút khái niệm về lý thuyết lái xe hơi ô tô với số tay trước khi có người kinh nghiệm thật sự hướng dẫn tập lái ở bên ngoài. Không nên và không được tự tập một mình bằng mọi giá bởi vì rất nguy hiểm. Tác giả hoàn toàn không chịu trách nhiệm dưới mọi hình thức.

HỌC LÁI XE SỐ TỰ ĐỘNG

Một số người cho rằng dùng số tự động dễ gây tai nạn, số khác lại không muốn dùng số tự động vì ngại tốn xăng. Sau đây là một số điều cơ bản nhất về xe có số tự động để cho những người mới sử dụng có thể dễ dàng nắm bắt điều khiển.

Từ những năm 40 của thế kỷ trước, hộp số tự động ra đời đã giúp người lái xe giảm bớt được khá nhiều thao tác để tập trung vào tay lái, giảm bớt căng thẳng, nhất là trong những đoạn đường đô thị đông đúc phương tiện.

Điều khiển một chiếc xe có số tự động (AT- Automatic transmission) ta sẽ bỏ bớt gần hết thao tác sang số của tay phải, bỏ hẳn thao tác đạp côn của chân trái . Số tự động không có nghĩa là không có số nào, loại trừ hộp số AT vô cấp, thì hộp số AT thông thường vẫn có nhiều cấp số, hay gặp nhất là có từ 3 đến 5 số tiến .

Hộp số AT sẽ thay ta tự động chọn các số phù hợp dựa vào tốc độ ô tô, tình trạng mặt đường, mức tải của động cơ (chân ga). Số AT có rất nhiều lợi điểm : Khó bị chết máy, khởi động giữa dốc dễ dàng , vận chuyển êm ái, xe chạy ít bị giật. Vì các tiện ích như vậy nên hiện nay ở Bắc Mỹ lượng xe con xuất xưởng có số AT chiếm đến 80% , và số AT cũng đã được lắp trên rất nhiều dòng xe tải hiện đại . Ở thị trường Việt Nam chúng ta cũng thấy ngày càng nhiều xe có số AT xuất hiện, tuy rằng giá mua xe có đắt hơn chút ít nhưng bù lại người lái được thoải mái dễ dàng hơn khi điều khiển xe.

8 thao tác cơ bản khi lái một chiếc xe AT:

1, Khi lần đầu bạn lên một chiếc xe AT, lưu ý rằng chỉ có 2 bàn đạp ga và phanh dùng cho chân phải, chân trái luôn được để dưới sàn, một số người có thói quen đạp phanh bằng chân trái, đạp ga bằng chân phải là một thói quen dễ dẫn đến tai nạn khi chuyển sang lái trên nhưng xe có số cơ.

2, Các ký hiệu cần phải nhớ: Ở bên phải của bạn là cần số, tại đó có các vị trí được ghi rất rõ P R N D 2 1 ... Được giải thích như sau:

P: Park, số đỗ, Vị trí cần số khi xe đã dừng hẳn. Chỉ ở vị trí này xe mới khởi động hay rút được chìa khóa. Nếu cần số không ở vị trí này, mở cửa xe chuông sẽ cảnh báo khi bạn mở cửa.

R: Reverse, số lùi. Số này cũng chỉ hoạt động khi xe dừng hay chạy không tải để chuẩn bị lùi xe.

N: Neutral, số "mơ" Tại vị trí này động cơ vẫn chạy không tải, nên dùng trong trường hợp kéo, đẩy xe khi bảo dưỡng. Không dùng số N khi đỗ xe và khi chuyển N sang vị trí D và ngược lại thì không cần bấm nút khóa trên cần số.

D: Drive, số tiến, vị trí thường xuyên nhất khi vận hành xe, tùy theo tốc độ mà số tiến sẽ tự động lựa chọn số cao hay thấp sao cho phù hợp nhất.

M: Manual (+ -) vị trí phía bên phải số D, vận hành như số thường, cho phép xe chuyển sang số 1, 2, 3, 4, thường để tạo đà tăng tốc vượt xe khác hoặc khi xuống dốc, đổ đèo.

OD –Overdrive, số vượt tốc dùng như số D

L: Low, số thấp, dùng cho các trường hợp tải nặng, lên dốc, xuống dốc

S: Sport, số thể thao

3, Kiểm tra tay số đã để ở vị trí P chưa, chân phải ấn vào pedal phanh, rồi bật chìa khóa điện, quan sát nhanh bảng đồng hồ xem có bất thường không, bật công tắc khởi động máy.

4, Chuyển tay số về D, OD hoặc R, nhả phanh tay

5, Nhắc nhẹ chân lên khỏi pedal phanh, chiếc xe sẽ từ từ lăn bánh, điều này sẽ làm những người quen chạy xe số cơ ngạc nhiên tí chút.

6, Nếu xe không chuyển động có thể do địa hình dốc hoặc không bằng phẳng, chuyển chân sang pedal ga,

nhấn nhẹ để xe tăng tốc .

Nếu bạn đã quen chạy xe số cơ thì thỉnh thoảng thói quen dùng chân trái để đạp côn vẫn làm bạn đôi chút lúng túng, hãy cố gắng giữ chân trái ở trên sàn xe trong suốt hành trình, mọi thao tác phanh và ga chỉ để một mình chân phải đảm nhiệm.

7, Khi cần giảm tốc : Đạp nhẹ chân phanh (dĩ nhiên bằng chân phải)
Không cần thiết chuyển cần số ra khỏi vị trí D hay R khi dừng xe trong một vài phút .

8, Nhớ giữ chân phải trên pedal phanh mỗi khi dừng xe . Khi đổ xe, chuyển số về P, nếu cần thiết, kéo thêm phanh tay khi nền đường dốc, lúc đó bạn mới tắt máy và rời chân phải khỏi pedal phanh.

Lưu ý: Chính những thao tác dùng số tự động không thuần thục sẽ là tiềm ẩn cho những vụ tai nạn rất đáng tiếc . Thông thường Cứu hộ 116 gặp các trường hợp xe mới tậu, lái xe mới làm quen với số AT, lái xe là phụ nữ là có khả năng gây tai nạn trên xe số AT nhiều hơn. Có những vụ tai nạn rất trở trêu mà chúng tôi chứng kiến như vụ một cô gái đề nghị chạy thử chiếc Mitsubishi Gala chưa có biển số, khi đến cuối sân khu nhà thay vì dừng lại đã vọt lao thẳng luôn vào tường. Vụ tại phố Nguyễn Văn Tố, một chiếc Mercedes E 240 do tổng giám đốc TCT Vật tư nông nghiệp cầm lái khi ra khỏi cổng cơ quan với vận tốc quá lớn đến mức không kịp rẽ theo đường chính mà lao xuyên luôn vào cổng nhà dân đối diện, rồi vụ một chiếc Ford Mondeo trong khi lên cầu bảo dưỡng thay dầu đã lao vọt luôn qua cầu và cắm thẳng đầu xe xuống đấtThực tế đã có rất nhiều vụ TN ngớ ngẩn như vậy nên nếu bạn còn lạ với số AT, bạn nên dành thời gian để làm quen với chiếc xe, chỉ đến khi thật thuần thục hãy lên đường.

KỸ THUẬT LÁI XE GIỎI

Có thể bạn đã cảm thấy mình là "tay lái lụa", nắm vững các kỹ thuật điều khiển xe. Vậy bạn thử kiểm tra xem câu trả lời của mình có giống với câu trả lời của những người vượt hàng trăm nghìn km mà chưa từng xảy ra tai nạn không?

1- Yếu tố nào là quan trọng nhất để lái xe?

Có 2 yếu tố.

- + Thứ nhất, đó là kiến thức kỹ thuật cao.
- + Thứ hai là khả năng phán đoán và đánh giá tình huống.

Để trở thành một tài xế giỏi, cần có 2 kỹ năng này và biết áp dụng chúng đồng thời.

2- Điều gì quan trọng hơn đối với tài xế - khoẻ mạnh về thể lực hay tinh thần?

Những yếu tố này không thể tách rời nhau. Phản xạ nhanh của tài xế không chỉ phụ thuộc vào cơ bắp , mà còn phụ thuộc vào nhận thức cần thực hiện thao tác này hay thao tác khác hay không.

3- Có tồn tại kỹ thuật đặc biệt nào được coi là ưu việt hơn các kỹ thuật lái xe khác?

Kỹ thuật lái xe tốt nhất được coi là kỹ thuật "tự vệ". Người cầm lái càng cẩn thận và bình tĩnh thì lái xe càng an toàn. Tất nhiên, kiểm chế được mình trong làn xe cộ đông đúc không phải là chuyện dễ dàng, nhưng đó mới là đức tính của một tài xế giỏi.

4- Khoảng cách nào luôn phải giữ đối với các xe khác?

Phép tính rất đơn giản: một thân xe cho 15km/h của vận tốc. Cũng có cách tính đơn giản hơn – theo thời gian. Khoảng cách cần tính là 2 giây. Hãy chọn vật định hướng mà chiếc xe đi trước vừa chạy qua. Nếu xe của bạn chạy qua trước 2 giây thì có nghĩa là khoảng cách chưa đủ.

5- Vị trí tay trên vô-lăng thế nào được coi là đúng?

Người ta thường được dạy hãy coi vô-lăng như mặt đồng hồ và vị trí đúng nhất là tay trái đặt ở số 9, tay phải- số 2. Tuy nhiên, vị trí 10 và 3 được ưa thích hơn do đảm bảo độ cơ động cao hơn và cơ tay đỡ mỏi hơn - điều này rất quan trọng khi đi đường trường.

6- Trạng thái nào cho phép người lái “sẵn sàng” cho những chuyến đi xa nhiều giờ đồng hồ?

Phương pháp tốt nhất bảo đảm sự minh mẫn và phản xạ nhanh nhạy cho người lái chính là sự luôn sẵn sàng của toàn bộ cơ thể, hay cụ thể hơn là tư thế ngồi hợp lý. Không nên ngồi trong tư thế “co ro” và phải “lắng nghe” chiếc xe của mình bằng cả cơ thể. Vòng cua quá gấp sẽ được các cơ hông cảm nhận đầu tiên, còn sau đó mới đến tay cảm nhận “sự bất thường”. Chính vì vậy người lái phải ngồi trong tư thế thoải mái, nhưng không quá “thư giãn” để mất đi cảm nhận từ xe và mặt đường một cách kịp thời.

7- Có phải vận tốc tối đa ghi trên biển báo là luôn luôn đúng?

Không phải. Giới hạn vận tốc trên đường luôn được xác định đối với các điều kiện tối ưu, còn trong điều kiện giao thông đông đúc, trời tối hay đường xấu thì lẽ dĩ nhiên cần đi chậm hơn, nhưng cũng không nên quá chậm để tránh gây cản trở cho các xe khác. Tốt nhất nên đi với cùng tốc độ như các xe khác.

8- Rẽ trái như thế nào tại ngã tư đông xe cộ?

Không vội vã quay vô-lăng. Khi nhường các xe chạy ngược chiều nên giữ vị trí bánh xe thẳng. Đó là một trong các nguyên tắc an toàn cơ bản của kỹ thuật lái xe: nếu bánh xe quay sang trái thì khi bị đâm từ phía sau, xe sẽ bị hất sang làn đường ngược chiều và tai nạn là khó tránh. Trong trường hợp như vậy, xe của bạn sẽ chiếm nhiều chỗ hơn, tăng thêm độ nguy hiểm và cản trở các xe khác

9- Làm gì nếu xe phía trước thu hẹp khoảng cách an toàn?

Rất thường xảy ra việc xe bạn chạy sau chiếc xe nào đó với khoảng cách an toàn, nhưng tài xế trước “cố tình” rút ngắn khoảng cách đó: bạn giảm tốc độ xe trước cũng giảm tốc độ. Khi đó phải luôn ghi nhớ rằng không bao giờ “cảm xúc” được vượt qua lý trí; hoặc báo hiệu xin vượt, hoặc bình tĩnh giữ khoảng cách an toàn.

Để thực sự trở thành một tài xế giỏi, cần phải ghi nhớ 3 nguyên tắc:

- Đường giao thông không phải đường đua, không phóng nhanh, vượt ẩu. Luôn lịch sự và giúp đỡ các tài xế khác vì không loại trừ khả năng có lúc bạn cũng cần sự giúp đỡ của họ.
- Không tự cô lập mình – hãy báo hiệu trước cho các tài xế khác về ý định của mình như chuẩn bị rẽ, vượt, đỗ...

- Luôn luôn biết mình đang làm gì – đó là nguyên tắc quan trọng nhất. Hãy nhớ rằng lái xe là công việc không dễ dàng và lái xe giỏi phải là lái xe an toàn.

KỸ THUẬT LÁI XE AN TOÀN

Lái xe ô tô là một môn thể thao thực thụ. Để điều khiển thành thạo ô tô cần phải có sức khoẻ, ý chí, cá tính, sự tập luyện, tính kiên nhẫn và thói quen tập trung, nhưng tất cả những cái đó chỉ có thể rèn luyện hoàn thiện thông qua trình thực tế lái xe và thâm niên cầm vô-lăng.

1- Trước hết, một trong những yếu tố quan trọng nhất ảnh hưởng tới sự an toàn trong lái xe là tốc độ. Những người lái xe đều biết rằng, còn gì thú hơn, khi được lướt với tốc độ hơn 100km/h trên đường vắng vẻ, nắng vàng rực rỡ cảnh thiên nhiên hữu tình, nhưng không phải ai cũng biết và ý thức được rằng chính những lúc lái xe với tốc độ cao như vậy lại dễ xảy ra tai nạn nhất, do người lái thường chủ quan nên không làm chủ được tay lái và không xử lý tình huống kịp thời.

2- Thời tiết cũng có ảnh hưởng không nhỏ tới việc lái xe không an toàn. Ví dụ khi trời khô ráo, xe đang chạy với tốc độ 60km/h, khi bắt buộc phải phanh gấp thì ô tô sẽ bị trượt đi khoảng 40-45cm, còn khi trời mưa thì khoảng cách bị trượt sẽ từ 90 đến 140m!!!.

3- Ban đêm, người lái xe thường có cảm giác xe chạy chậm hơn ban ngày mặc dù chạy cùng 1 tốc độ vì người lái xe không thấy rõ các cảnh vật lướt qua sau cửa kính xe. Do đó, người lái xe - nhất là người mới cầm lái thiếu kinh nghiệm thường có xu hướng tăng tốc khi lái xe ban đêm và thế là tai nạn có thể xảy ra.

4- Khi tránh một chiếc ô tô khác chạy ngược chiều, người lái thường có cảm giác đường không đủ rộng và tốc độ của xe chạy ngược chiều càng cao thì cảm giác đó càng mạnh. Một số lái xe ít kinh nghiệm, do cảm giác sợ bị va quệt nên vào thời điểm tránh nhau thường bẻ tay lái gấp và như vậy có thể dẫn đến tai nạn đáng tiếc.

5- Ban đêm, thỉnh thoảng do lái xe quá mệt mỏi vì khi lái xe đường dài, người lái xe có thể nhìn thấy ảo ảnh trên đường. Các hiện tượng ảo ảnh này rất đa dạng, nó có thể là một con thú chạy qua đường, một căn nhà đứng sừng sững giữa đường hoặc có thể là những vật thể không rõ hình dáng. Trong những trường hợp như vậy, theo phản xạ tự nhiên, người lái xe thường phanh gấp hay là bẻ mạnh vô-lăng và chỉ sau đó mới ngỡ ngàng nhận ra rằng không hề có một chướng ngại vật gì trước mặt. Thật đáng tiếc đó là một sai lầm hết sức nghiêm trọng vì thực tế hoàn toàn có thể xuất hiện những chướng ngại vật có thật trên đường. Những biện pháp thông thường để ngăn ngừa hiện tượng ảo ảnh như trò chuyện với bạn đồng hành, nghe đài... đều không có tác dụng. Cách duy nhất để phòng hiện tượng này đó là ngủ đủ giấc hoặc có sự nghỉ ngơi, dù chỉ là ngắn ngủi.

CÁC YẾU TỐ GÂY MẤT TẬP TRUNG KHI LÁI XE

Bạn thường dò sóng phát thanh hay đĩa khi đang lái xe? Có bao giờ uống nước giải khát khi đang cầm lái? Đã khi nào mãi mê với cuộc chuyện trò mà quên đánh tay lái vào cua hay vô ý vượt đèn đỏ? Hoặc thậm chí đọc báo hay ngắm nhìn bạn trong gương, hay trong lúc vội vã đi làm? Nếu câu trả lời là "có", bạn cũng phải là người đơn độc! Trong xã hội của sự vội vã như cướp thời gian hiện nay, việc bạn cùng lúc thực hiện nhiều việc khác quá trở nên phổ biến trong lúc lái xe. Trong khi thực hiện sứ mệnh quan trọng là điều khiển xe, một số lái xe còn ăn, sử dụng máy vi tính, nói chuyện qua điện thoại di động, giải quyết vấn đề với đứa con ngỗ ngược của mình hay các con vật nuôi trong nhà hoặc buôn bán qua mạng hoặc dõi theo các sự cố trên đường- nhưng nên nhớ tất cả những hành động này đều nguy hiểm vì nó làm giảm sự tập trung khi lái xe trên đường. Theo một nghiên cứu mới đây của Trung tâm nghiên cứu an toàn đường bộ (HSRC) Thuộc đại học tổng hợp Bắc Carolina (UNC) do tổ chức an toàn giao thông (AAAFTS) tài trợ hàng năm tại Mỹ có khoảng 284.000 lái xe do sao nhãng đã gây ra các tai nạn nghiêm trọng. Thật đáng ngạc nhiên bởi nhiều công việc phụ khi đang lái xe lại chính là nguyên nhân gây tai nạn.

* Lái xe mất tập trung như thế nào?

Tiến sĩ Jane Stutts, tác giả của nghiên cứu trên cho biết, 15% số lái xe được nghiên cứu đã không tập trung và một nửa trong số này (8,3%) bị sao nhãng do tác động nào đó ở bên trong hoặc ngoài xe. Khi loại những lái xe có sự tập trung không rõ nguyên nhân ra khỏi những số liệu này, tỷ lệ lái xe nên tới 12,9%. Theo nghiên cứu này, lái xe thường bị sao nhãng do các nguyên nhân chính như: tác động từ ngoài xe-29,4% điều chỉnh đài hoặc CD-11,4%. Các nguyên nhân gây sao nhãng đặc biệt khác gồm có: nói chuyện với người ngồi trong xe-2,8%; ăn hoặc uống-1,7%; sử dụng điện thoại di động-1,5% và hút thuốc lá 0,9%

* Đặc điểm của lái xe gây tai nạn

Tiến sĩ Jane Stutts cho biết lái xe ở các độ tuổi khác nhau dường như bị các tác động khác nhau làm sao nhãng. Các lái xe dưới 20 tuổi đặc biệt hay bị sao nhãng khi mở đài hay nghe đĩa CD, trong khi lái xe ở độ tuổi từ 20-29 có thể dễ bị sao nhãng hơn do người đi cùng trên xe. Lái xe trên 65 tuổi sẽ bị các sự kiện ở bên ngoài xe làm sao nhãng nhiều hơn. Và phần lớn các lái xe sao nhãng là nam giới (63%), một phần do lái xe là nam giới nhiều hơn nữ giới và liên quan tới các tai nạn giao thông nghiêm trọng nhiều hơn. Các nhà nghiên cứu đã sử dụng hệ thống dữ liệu tai nạn (CDS) cơ quan an toàn giao thông đường bộ Quốc gia (NHTSA) Mỹ đối với nghiên cứu này. CDS xem xét những trường hợp tiêu biểu trong khoảng 5.000 vụ tai nạn giao thông mỗi năm, trong đó ít nhất một xe bị hư hại đến độ cần phải kéo.

* Hạn chế

CDS chỉ cung cấp các thông tin về tần suất các tác động dẫn tới tai nạn. Cần nghiên cứu sâu hơn nữa để xác định tần suất, cường độ và các tình huống thực tế dẫn đến sự sao nhãng cho lái xe là rất cần thiết để phát triển công nghệ mới trong xe.

HSRC tiến hành các nghiên cứu nhiều mặt nhằm giảm thiểu tỷ lệ tử vong thương tật và các chi phí xã hội có liên quan trong các tai nạn đường bộ tại Bắc Carolina và trên toàn nước Mỹ. Trung tâm này xem xét các vụ tai nạn có liên quan tới ô tô, xe cộ, đường sá, các yếu tố môi trường của những rủi ro này. Để hạn chế những rủi ro do lái xe sao nhãng khi ngồi sau tay lái, các nhà khoa học đã áp dụng nhiều công nghệ an toàn: dùng các loại cảm biến để nhận biết tín hiệu mất an toàn và như gần đây, lần đầu tiên công nghệ Pre-Safe của Mercedes-Benz đã bảo vệ an toàn cho người ngồi sau xe cho dù lái xe có sao nhãng.

* Biện pháp giảm thiểu những sao nhãng và tập trung khi lái xe:

- + Mắt luôn quan sát mặt đường, tay luôn giữ vô lăng.
- + Đảm bảo trẻ luôn an toàn trên ghế dành cho trẻ em, người đi xe luôn đeo dây an toàn.
- + Chỉ ăn uống khi xe đã đỗ an toàn.
- + Quan sát hướng đi trước khi khởi động xe.
- + Tránh tập trung nói chuyện với những người khác trong xe.

10 LỖI LẦM PHỔ BIẾN KHI LÁI XE Ô TÔ:

1. Không tập trung
2. Lái xe trong khi buồn ngủ

3. Bị sao nhãng bởi các vật dụng trong xe
4. Không kịp thời điều chỉnh với những điều kiện thời tiết.
5. Lái xe ẩu
6. Không phán đoán được ý định của các tài xế xe khác.
7. Không làm chủ được tốc độ.
8. Thay đổi làn đường mà không nhìn gương chiếu hậu.
9. Lái xe khi đang... rầu rĩ.
10. Không quan tâm gì tới bảo dưỡng xe cần thiết.

TƯ THẾ NGỒI KHI LÁI XE Ô TÔ

Tất cả các tai nạn xảy ra trên đường không chỉ do người lái xe thiếu kinh nghiệm, mặc dù cũng chính lý do này thường gây ra những tai nạn đáng tiếc. Ngoài ra, còn có những nguyên nhân khác quan khác cũng có thể dẫn tới hậu quả đáng buồn trên đường. Thật đáng tiếc là hầu hết các lái xe, đôi khi cả lái xe chuyên nghiệp cũng không lưu tâm một cách đúng mức tới chúng và một trong những nguyên nhân đó là tư thế ngồi đúng của người lái xe.

Nhiều người lái xe, do tư thế ngồi sai, có cảm giác khó chịu và bất tiện khi lái xe. Rồi khi đã xảy ra tai nạn thì họ thường đổ lỗi cho một cái gì đó có vẻ như rất "thực tế" và "hợp lý": Nào thì đường thì xấu, lái xe đâm vào mình trình độ kém, nào là tầm nhìn hạn chế, xe của mình lại có trục trặc kỹ thuật... Tuy nhiên, chính tư thế ngồi không đúng đã làm cho người lái xe mất đi những giây đồng hồ quý giá giúp cho người ta có thể kịp thời xử lý trong những trường hợp khẩn cấp.

Khi người lái xe thanh minh rằng anh ta đã "không kịp" phanh lại trước khi đâm vào một xe khác, có nghĩa là anh ta đã không nhìn thấy những gì xảy ra trước mặt. Dĩ nhiên, ngồi thoải mái, rộng rãi khi lái xe rất dễ chịu nhưng trong tư thế này, với chân phải tới bàn đạp phanh cũng như xoay vô lăng về hướng cần thiết sẽ khó hơn nhiều. Những người lái xe chuyên nghiệp luôn tạo cho mình thói quen điều chỉnh ghế ngồi trước khi khởi hành. Từ kinh nghiệm của họ, ta có thể rút ra một số nguyên tắc điều chỉnh ghế lái xe để không bị mệt mỏi khi lái và phản xạ kịp thời trước các tình huống khẩn cấp trên đường. Không phải vô cớ mà các bác tài chuyên nghiệp vẫn thường nói rằng trong những tình huống như vậy, phải biết "nghĩ" bằng đôi bàn chân và đôi tay.

1. Để điều chỉnh đúng ghế ngồi, bạn hãy cho ngả lưng ghế ra phía sau một chút, chân trái đạp côn sát sàn, sau đó điều chỉnh ghế về phía trước hay phía sau lưng (trong một số model cao cấp có thể chỉnh được cả độ cao của ghế) tới lúc khi đạp côn sát sàn, chân trái vẫn còn phải hơi gập lại một chút. Như vậy, khi xảy ra các tình huống phức tạp trên đường đi thì bạn có thể xử lý chân phanh và chân côn một cách nhanh chóng và hiệu quả nhất.

2. Để điều chỉnh lưng ghế, một tay bạn nắm vô-lăng ở điểm cao nhất, tay kia điều chỉnh lưng ghế sao cho lưng bạn áp sát vào lưng ghế. Tư thế như vậy sẽ không chỉ giúp đôi tay bạn hoạt động thoải mái, chính xác hơn mà còn giúp bạn "cảm nhận" được toàn bộ chiếc xe của mình.

3. Để kiểm tra xem tư thế của mình đã đúng chưa, bạn hãy thắt dây an toàn lại, sau đó đặt bàn tay trái lên điểm cao nhất của vô-lăng, còn tay phải bạn đưa cần số lên số 3. Nếu khi làm các thao tác này lưng bạn vẫn áp sát lưng ghế thì tư thế ngồi của bạn hoàn toàn đúng.

Ngoài ra, để hạn chế khả năng xảy ra tai nạn tới mức tối đa, bạn cũng nên nhớ và thực hiện 5 nguyên tắc đơn giản sau đây:

- 1.** Tạo cho mình thói quen giữ vô-lăng ở phần nửa trên theo nguyên tắc "mười giờ mười phút".
- 2.** Áp thật sát lưng vào ghế ngồi.
- 3.** Tháo đi tất cả những gì thuộc về mục "đồ chơi" không cần thiết làm bạn dễ mất tập trung từ các kính xe và bảng điều khiển.

4. Vận nhỏ đài hoặc bang cát-sét, tốt nhất là tắt hẳn đi.
5. Không nói chuyện với bạn đồng hành trong khi lái xe, nhất là trong những tình huống phức tạp.

THẮT DÂY AN TOÀN KHI LÁI XE Ô TÔ

Theo các chuyên viên kỹ thuật, khi bị đâm người lái xe chỉ có thể giữ cho mình không bị chấn thương trong điều kiện xe đang chạy với tốc độ "rùa bò" 5km/h, người lái xe có cân nặng 70kg khi bị đâm chính diện sẽ phải chịu một lực đập mạnh lên người khoảng 3 tấn. Còn nếu tốc độ lên tới 80km/h, thì lực quán tính đó sẽ đạt tròn 9 tấn. Đó là bản án tử hình mà người lái xe tự ký cho bản thân và những người đồng hành, kể cả khi đang chạy với tốc độ 60km/h, nhưng chỉ trong trường hợp nếu người lái xe và hành khách không thắt dây an toàn. Theo thống kê của một số nước tiên tiến trên thế giới, như ở Thụy Sĩ, kể từ khi thắt dây an toàn trở thành bắt buộc thì số thương vong nặng trong các vụ tai nạn giảm xuống 3 lần. Ở Nhật Bản, các chuyên gia đã công bố rằng 75 trong 100 trường hợp, dây an toàn sẽ cứu người lái xe khỏi lưỡi hái tử thần khi bị đâm va mạnh. Còn trong các vụ tai nạn bị lật đổ xe thì tỷ lệ đó sẽ là 91 trên 100. Hiện nay, ở tất cả các nước văn minh trên thế giới, thắt dây đai an toàn là điều bắt buộc đối với lái xe. Nếu vi phạm điều này thì người lái xe sẽ phải trả một số tiền phạt rất lớn, ở một vài nước, khi gặp tai nạn, nếu không thắt dây an toàn, người lái xe sẽ không nhận được tiền bảo hiểm. Còn ở một số quốc gia khác, việc sử dụng dây an toàn sẽ được tăng tiền bảo hiểm lên 25%. Một số tài xế bảo thủ cho rằng thắt dây đai an toàn không tiện, làm vướng víu, cản trở các thao tác khi lái xe, hoặc lúc xảy ra tai nạn sẽ không kịp nhẩy ra khỏi xe thì có thể bị chết cháy trong xe. Công bằng mà nói thì thắt dây an toàn quả có gây một chút bất tiện cho người lái xe nhưng chỉ trong trường hợp anh ta cần nhoài người mở ngăn đựng đồ hoặc cửa phía sau bên phải, còn khả năng bị chết cháy trong xe thì sao? Thật là ngây thơ khi nghĩ như vậy vì xe chỉ bốc cháy khi bị va đập mạnh trong các vụ tai nạn nghiêm trọng. Nếu không có dây an toàn thì người lái xe sẽ cầm chắc cái chết trong tay, còn nếu có dây an toàn anh ta vẫn sẽ sống sót và có thời gian để tháo dây đai an toàn ra khỏi xe.

KỸ THUẬT LÁI XE Ô TÔ

Người lái luôn có lỗi trong mọi tai nạn giao thông! Nguyên nhân duy nhất: không nắm được các nguyên tắc lái xe cơ bản. Nghe có vẻ ngược đời, nhưng thực tế là như vậy! Nguyên nhân của phần lớn sự cố giao thông là không có sự phối hợp "ôtô- người lái" vì người lái không biết trong các trường hợp đặc biệt, chiếc xe sẽ phản ứng ra sao, và thêm vào đó họ lại còn thao tác sai.

1. Lỗi điển hình thứ nhất - Tư thế ngồi sai

Một số người thích ngồi "thoải mái" trên ghế, còn những người khác lại ngồi rất "nghiêm túc" - tỳ ngực vào vô-lăng, thu hai tay vào nách và dí mũi vào kính trước. Họ cho đó là tư thế thuận tiện nhất, nhưng không biết rằng trong các trường hợp khẩn cấp, chính lỗi này sẽ gây ra tất cả! Với thế ngồi "thoải mái" thì bạn có thể thò khuỷu tay trái ra ngoài cửa xe, và chỉ dùng hai ngón tay của bàn tay phải để xoay vô-lăng, thế có vẻ là dân chơi "sành điệu"! Nhưng khi gặp tình huống khẩn cấp, trước hết bạn sẽ mất vài phần giây để ngồi thẳng người lên, tóm lấy vô-lăng. Còn nếu bạn ngồi "nghiêm túc" cả người hướng về phía trước, thì hai tay thường nằm rất chắc phía trên vô-lăng. Trong thực tế, cả hai tư thế này đều không cho phép phản ứng nhanh với tình huống xảy ra. Tư thế ngồi duy nhất đúng: lưng thẳng và dựa vào lưng ghế. Hai đầu gối gần như thẳng để dễ dàng đạp tới chân côn và ga, hai tay vươn tới trước sao cho cổ tay chạm nhẹ vào vô-lăng. Nhẹ nhàng và chắc chắn nắm vô-lăng bằng cả hai tay, đặt bàn tay ở vị trí "10 giờ" và "2 giờ". Kinh nghiệm cho thấy đây là tư thế ngồi mà bạn có thể thả tay khỏi vô-lăng và nhấc chân khỏi bàn đạp. Nếu cơ thể bạn không thay đổi - bạn đã ngồi đúng, nếu bạn bị nghiêng tới trước hoặc ngả về sau - bạn đã ngồi sai.

2. Lỗi điển hình thứ hai - Vòng xe

Nhiều người vòng xe như sau: trước hết về số 0, tiếp theo vừa phanh xe vừa vào cua, và sau cùng là tăng tốc độ. Chính cách "lái xe" này thực tế đã làm xe mất điều khiển. Dưới đây là "quy tắc vàng" ba bước giúp bạn vòng xe trong bất kỳ điều kiện nào - mưa hay nắng.

Bước 1- giảm tốc độ

Chỉ được phanh xe khi đang đi thẳng, không được đạp phanh khi quay vô-lăng. Nếu cần có thể về số thấp, nhưng chuyển số khi đang vòng cua có thể gây trượt xe đột ngột, nếu đường trơn. Nhiệm vụ của bước này là: giảm tốc độ khi xe đang đi thẳng để chuẩn bị bước tiếp theo.

Bước 2- nhả phanh rồi mới được quay vô-lăng đúng một góc cần thiết, và giữ nguyên không cần chỉnh thêm.

Khi xe đang lướt cần giữ ga đều và đảm bảo tốc độ, không được nhấn hoặc nhả ga vì tăng hoặc giảm ga trên mặt đường trơn có thể làm trượt xe.

Bước 3- đã vượt khúc cua.

Trả vô-lăng về thẳng hướng, sau đó tăng ga. Nhưng thực tế thường phức tạp hơn nhiều: một khách bộ hành băng qua đường, hoặc một chiếc xe đạp đang phóng tới...

Trong trường hợp này tất nhiên bạn sẽ phải phối hợp sử dụng cả hai tay lẫn hai

chân 3.Thứ phản ứng của xe

Người lái luôn phải biết chính xác phản ứng của xe trong các trường hợp khẩn cấp, và cảm nhận được mọi giới hạn của nó. Muốn vậy chỉ có một cách duy nhất - thử xe trên bãi trống. Trước hết cần phanh gấp ở tốc độ cao, ước lượng độ dài vệt phanh và xem phản ứng của xe. một số địa hình có thể bị lắc khi phanh gấp và do đó cần chỉnh vô-lăng để giữ cân bằng. Ngoài ra, bạn cần nhận biết bằng sống lưng của mình thời điểm bánh xe bị trượt và xe ngừng lăn (nếu không có hệ thống ABS).

Tiếp theo hãy lái xe theo các đường tròn và đường số 8 có bán kính khác nhau để xem phản ứng của xe với vô-lăng khi vòng nhanh. Xe sẽ ra sao nếu lúc ấy bạn lại phanh gấp? Cần thử phản ứng của xe trên bãi trơn trượt với các kiểu dẫn động trước, sau hay 4 bánh. Mỗi kiểu dẫn động có một cách lái riêng. Mọi người thường sai lầm ở đây, ví dụ cho rằng dẫn động 4 bánh cho phép phóng nhanh trên đường trơn. Điều này không hoàn toàn đúng, vì khi xe bị trượt thì điều khiển một chiếc xe dẫn động 4 bánh có khi lại khó hơn một chiếc hatchback dẫn động trước...

ĐIỀU QUAN TRỌNG CUỐI CÙNG:

Không nên nghĩ là qua một khoá đặc biệt nào, bạn sẽ là tay lái siêu hạng suốt đời. Theo thời gian, mọi kỹ năng sẽ mất đi, nếu chúng không được thường xuyên củng cố

KỸ THUẬT PHANH XE Ô TÔ

Thao tác phanh mới nhìn qua tưởng như không có gì phức tạp: giảm tốc độ, đạp phanh! Tuy nhiên, thực tế không đơn giản như vậy. Trước khi đi vào sự tinh tế của thao tác phanh, chúng ta thử trả lời một câu hỏi tưởng như quá dễ: "Cần biết phanh đúng để làm gì?". Trên thực tế, kiến thức này sẽ đảm bảo mức an toàn tối đa cho bạn cũng như cho chiếc xe của bạn, và hiệu quả phanh trong cả quá trình, từ thời gian phản ứng của tài xế, thời gian xử lý của hệ thống phanh và độ trượt của xe từ khi phanh đến khi dừng hẳn. Trước hết, cần nắm rõ một số đặc điểm về phanh, sau đó thực hành những thao tác phanh phổ biến và hiệu quả nhất. Mặc dù các hệ thống phanh tiên tiến nhất như ABS, EDB, BA... Ngày càng hỗ trợ nhiều hơn cho người lái, giúp họ phanh dễ dàng hơn và hiệu quả hơn, nhưng vẫn có rất nhiều điểm tinh tế, mà bất cứ ai nắm được chúng sẽ giảm được tối đa những sai lầm có thể xảy ra.

Vị trí chân và tư thế ngồi

Không nên đẩy ghế ngồi quá xa để tránh tình trạng không đủ lực khi đạp phanh gấp lại. Còn ghế quá gần sẽ khó khăn khi di chuyển chân từ bàn đạp ga sang bàn đạp phanh và giảm cảm giác lực tác dụng lên bàn chân.

Các biện pháp an toàn

Trước khi phanh nên quan sát gương chiếu hậu. Không nên đạp phanh gấp, gây trượt, khó kiểm soát tay lái. Nếu xe được trang bị ABS, việc phanh gấp tại khúc cua có thể khiến xe mất ổn định. Nên cố gắng tránh đạp phanh ở những chỗ xóc, giảm ga và phanh trước lúc đến chỗ xóc là tốt nhất, nếu không rất có thể xảy ra hỏng hóc phanh và giảm tốc độ. Vì khi tốc độ đột ngột giảm, các bộ phận sẽ chịu tải lớn hơn do lực quán tính và lực phanh. Đó là lý thuyết, còn trên thực tế có rất nhiều cách phanh. Việc nắm vững và sử dụng thành thạo một số cách phanh đơn giản và an toàn nhất là cực kỳ quan trọng và cần thiết cho người lái.

Phanh cơ bản

Cách này được coi là phổ biến nhất bằng việc đạp mạnh chân phanh và khi vừa cảm thấy bánh xe bắt đầu trượt nhẹ nhàng nhả bớt chân phanh. Khi bánh xe hết trượt, lại đạp mạnh chân phanh cho đến khi xe dừng lại hoàn toàn. Vận tốc xe càng lớn thì lực đạp phanh càng phải mạnh. Kỹ thuật phanh này rất có ích khi cần phanh gấp với tốc độ trên 100km/h, và nếu thành thạo nó, bạn có thể tránh được thời điểm rất nguy hiểm khi phanh như: trượt bánh và mất lái.

Phanh kết hợp

Là một trong những kỹ thuật phanh hiệu quả nhất khi quá trình phanh xảy ra không chỉ nhờ hệ thống phanh mà còn cả động cơ qua việc cài số thấp. Ưu thế của nó là quãng đường phanh ngắn hơn và quán tính quay của động cơ giúp bánh xe khỏi bị trượt. Kỹ thuật cơ bản của phanh tổng hợp là: khi đạp phanh, nhanh chóng chuyển xuống số thấp hơn, chẳng hạn từ số 4 xuống 3 sau đó là 2 và 1 cho đến khi xe dừng hẳn.

Phanh từng bước

Được coi là kỹ thuật phanh dễ thực hiện nhất qua việc đạp phanh nhiều lần với lực phanh thay đổi đều đặn cho đến khi xe dừng hẳn. Kỹ thuật cơ bản là cú đạp phanh đầu tiên phải đủ mạnh để tăng cảm giác chân phanh, còn những lần đạp sau đó chỉ cần đảm bảo cho xe chạt chậm dần đến khi dừng hẳn. Tất nhiên, phanh như vậy, chỉ thích hợp trong trường hợp bình thường, không xảy ra tình trạng bất ngờ. Và thích hợp cho những người mới biết lái xe.

Đạp - nhả liên tục

Đây là kỹ thuật phanh cần thiết trên đường trơn trượt thông qua việc đạp - nhả chân phanh liên tục giống như hoạt động của hệ thống ABS trên xe, giúp xe không bị trượt, mất lái trên đường xấu. Thời gian thực hành và rèn luyện sẽ cho phép bạn tăng số lần đạp nhả trong thời gian nhất định, đồng nghĩa với việc tăng độ an toàn phanh.

KỸ THUẬT LÙI XE Ô TÔ

Theo con số thống kê, 98% khoảng cách đã đi của ô tô là chuyển động về phía trước, chỉ có 2% là lùi. Tuy nhiên, lùi xe lại là một trong những kỹ năng không thể thiếu được của mỗi tài xế. Kỹ thuật lùi xe trước hết cần biết xoay trở ở bãi đỗ xe, rồi đến lùi xe vào garage, thao tác trong những đoạn hẹp... Tất nhiên, luôn lách về phía trước thì không phải chuyện khó khăn, nhưng nếu là lùi thì lại hoàn toàn khác.

Kỹ thuật

Kỹ thuật phổ biến nhất là đơn giản nhất là lùi xe trong khi quay đầu nhìn về phía sau. Những người mới biết lái xe nhiều khi phải hạ kính hay mở cả cửa của xe để căn đường. Những người kinh nghiệm hơn thì thường sử dụng gương chiếu hậu. Tất cả các kỹ thuật trên đều có thể sử dụng, nhưng nếu biết được ưu, nhược điểm của chúng thì các bạn có thể tự tin hơn khi ngồi sau tay lái.

+ Khi lùi xe và quay đầu nhìn về phía sau, tài xế sẽ “quên” phần trước và do vậy rất dễ va quệt do không kịp nhận thấy vật cản từ trước hoặc khi vật cản bất ngờ xuất hiện phía trước khi đang lùi xe.

+ Khi lùi và mở cửa xe cùng phía với mình thì người lái không thể quan sát phần phải của xe. Còn vừa lùi vừa thò đầu nhìn qua kính xe cũng có nhược điểm của nó: như thế có nguy cơ đầu người lái va quệt vào đầu đó nhất là nơi chật hẹp hay đông xe quay lại.

+ Kỹ thuật ưu việt nhất là lùi xe cùng với quan sát qua các gương chiếu hậu. Với kỹ thuật này, số “vùng chết” sẽ giảm đi, còn việc luân chuyển liên tục quan sát qua gương và phía trước. Trong kỹ thuật này, việc chỉnh gương hậu có vai trò rất lớn. Khi xe chuyển động về phía trước thì các gương hậu sẽ có hiệu quả nhất khi góc quan sát 2 bên càng rộng. Có nghĩa là nhìn vào gương 2 bên có thể quan sát thấy cạnh ngoài cùng của xe. Nhưng khi lùi thì vùng quan sát quan trọng nhất lại là dưới và phần sau khoảng giữa xe. Tốt nhất là có thể quan sát được vị trí bánh sau, nhưng tiếc là chỉ với các xe đặt tiền mới có góc quan sát như vậy (gương bên sườn sẽ tự động hướng xuống thấp khi cài số lùi). Những người mới biết lái xe thường hay mất phương hướng lùi khi đánh vô-lăng để lùi xe, chỉ cần nhớ rằng khi lùi xe, quay vô-lăng sang bên nào thì xe sẽ lùi về bên đó. Luôn kiểm soát phần đầu xe khi lùi vì mũi xe luôn hướng ra phía ngoài bán kính quay, rất dễ va quệt...

Bài tập

Tốt nhất là nên thành thạo kỹ thuật lùi xe cùng với việc quan sát qua gương. Bước đầu tiên là tập lùi dọc theo đường thẳng với tầm quan sát rộng. Chọn địa điểm rộng rãi, tập lùi xe dọc theo đoạn đường đánh dấu. Sau đó tăng độ phức tạp qua việc căn khoảng cách giữa bánh xe và vạch đánh dấu theo những khoảng cách định sẵn. Bước thứ hai là tập lùi vào gara. Để thực hành, hãy dựng garage (bằng vật dụng tùy ý) với khoảng cách cổng hai bên cạnh gương sườn 30- 40cm

và tập lùi thẳng, sau đó từ bên trái, bên phải. Bài tập có thể coi là hoàn thành khi bạn dễ dàng lùi xe vào ở bất kỳ góc nào.

KỸ THUẬT QUAY VÔ-LĂNG NHANH

Kỹ thuật quay vô-lăng nhanh đặc biệt quan trọng đối với người cầm lái, nhất là trong những tình huống nguy hiểm và sử lý phức tạp. Thông thường kỹ thuật này được sử dụng để khắc phục khẩn cấp sai lầm khi điều khiển xe. Có một số phương án xử lý: quay vô-lăng một tay, cả hai tay kế tiếp nhau, một-hai hoặc hai-một. Trong tất cả các trường hợp trên, để đảm bảo quay vô-lăng trên 180° với tốc độ nhanh, cần áp dụng kỹ thuật bắt vô-lăng chéo tay, dù kỹ thuật này có vẻ như trái ngược với hình dung về lái xe của nhiều người. Nhưng trên thực tế bắt chéo tay là yếu tố quan trọng trong việc quay vô-lăng nhanh, giảm thời gian thao tác.

A. Quay vô-lăng sang phải bằng một tay:

1. Đặt tay phải vào vị trí cao nhất trên vô-lăng.
2. Nới lỏng tay nắm vô-lăng bình thường
3. Sử dụng lòng bàn tay quay vô-lăng xuống điểm thấp nhất.
4. Quay vô-lăng với hướng chuyển dần lên cạnh bàn tay
5. Tiếp tục quay vô-lăng và chuyển sang cách nắm bình thường.
6. Quay vô-lăng lên điểm cao nhất.

B. Quay vô-lăng sang phải bằng hai tay với kỹ thuật bắt chéo tay:

1. Tay trên vô-lăng ở vị trí bình thường.
2. Quay vô-lăng đến thời điểm chuẩn bị bắt chéo tay phải.
3. Quay vô-lăng bằng tay trái cùng lúc bắt đầu bắt chéo tay phải.
4. Quay vô-lăng sau khi bắt chéo tay phải đến thời điểm chuẩn bị bắt tay trái.
5. Quay bằng tay phải và bắt chéo tay trái.
6. Quay vô-lăng sau khi chéo tay trái và nắm vô-lăng bằng tay phải.

Như vậy, thời điểm quay vô-lăng đầu tiên được thực hiện bằng hai tay từ vị trí "9-3" hoặc

"10-2" (Tương tự chỉ số trên mặt đồng hồ) đến thời điểm khi tay trái đến gần con số 11, còn tay phải đến con số 5. Tiếp theo, tay phải nhanh chóng chuyển đến nắm vị trí con số 12.

Một điểm quan trọng là việc chuyển tay nắm vô-lăng ở điểm cao nhất không được thực hiện quá mạnh, như đập vào vô-lăng. Điều này, chỉ có thể được chấp nhận, trong trường hợp cổ tay phải vào thời điểm chuyển nắm và chuyển động theo cung tròn với vận tốc chuyển động tay từ vị trí "5" đến vị trí "12", đồng thời hướng tay theo chiều chuyển động của vô-lăng. Thao tác này kết thúc tại vị trí khoảng giữa "1" và "2". Ta phải tập trung toàn lực, còn tay trái bắt đầu bắt chéo: di chuyển nhanh lên trên từ vị trí "5" đến vị trí "12" và nhẹ nhàng nắm vô-lăng. Tất cả quá trình quay vô lăng diễn ra trong khoảng từ "1" đến "5". Việc quay vô-lăng có thể nói bao gồm các chuyển động kéo nối tiếp nhau.

Nếu thật sự làm chủ được tay lái và tốc độ xe khi vào cua thì không nhất thiết phải nắm vô-lăng ở vị trí chuẩn quy định. Nếu tính được góc độ quay vô- lăng cần thiết, nên chọn vị trí nắm của 2

tay thật hợp lý để khị vào cua, khi đòi hỏi sự tập trung cao và quay vô-lăng chính xác, cả 2 tay sẽ đều thao tác nhanh nhất.

C. Chọn điểm nắm vô-lăng để chuẩn bị vào cua trái:

1. Đặt tay vào vị trí khi bắt đầu chuẩn bị vào cua.
2. Chọn điểm nắm cần thiết ngay trước khi bắt đầu quay vô-lăng vào cua.
3. Quay vô-lăng sang trái (tay trái quay vô-lăng, tay phải trượt theo vô-lăng).
4. Chuyển tay về vị trí bình thường.

Trên 50% tai nạn giao thông xảy ra do người cầm lái không thành thạo kỹ thuật quay vô-lăng nhanh. Vào thời điểm mất ổn định đầu tiên của xe, bất kỳ chuyển động bất thường của cầu sau đều được các tài xế dày dặn nhận ra ngay sau 0,3-0,5s. Chính kỹ thuật quay vô-lăng thành thạo sẽ ngăn chặn được tiến triển bất lợi của xe.

D. Phương pháp "mạnh"

Phương pháp "mạnh" được sử dụng trong trường hợp khẩn cấp: xe có dấu hiệu mất ổn định theo chiều ngang. Nếu vận tốc xe không lớn và tài xế kịp thời dự đoán trước được tình huống cũng như trong trường hợp làm chủ tay lái xe sau khi chèn vào vật cản naod đó. Quay vô-lăng bằng phương pháp "mạnh" có thể thực hiện bằng một hoặc hai tay đồng thời cần chuyển bắt chéo tay từ vị trí chuẩn "10-2" với góc độ đến 140^0 . Ngoài ra, nó còn thực hiện thao tác nối tiếp nhau của hai tay.

Ví dụ trường hợp quay vô-lăng sang phải bằng phương pháp "mạnh":

1. Đặt tay ở vị trí cần thiết.
2. Tay phải quay vô-lăng sang phải, tay trái trượt xuống dưới.
3. Nắm vô-lăng ở điểm dưới
4. Tay trái quay vô-lăng, tay phải trượt lên trên

Trả vô-lăng sau khi cua có thể thực hiện bằng phương pháp quay tốc độ hoặc phương pháp manh. Tuy nhiên, trên thực tế tài xế thường bỏ vô-lăng và đợi nó về vị trí ban đầu. Theo quan điểm an toàn, đây là không thể chấp nhận. Nếu hệ thống lái không được chỉnh chính xác, vô-lăng có thể bị kẹt không quay về vị trí ban đầu, và khi đó mọi thao tác xử lý dù nhanh đến đâu cũng khó cứu vãn được tình thế bất ngờ.

KỸ THUẬT LÁI XE ĐÊM

Trước một chuyến đi dài, người có kinh nghiệm sẽ đưa ra lời khuyên nên đi từ chiều tối để đến nơi vào buổi sáng. Thường thì người ta nói rằng vào ban đêm xe cộ trên đường sẽ ít hơn, lái xe dễ dàng hơn và tốc độ nhanh hơn. Chỉ có điều thực tế chứng minh điều ngược lại: lợi thì ít mà hại thì nhiều, phản xạ của người lái cũng chậm hơn, tầm quan sát thường xuyên thay đổi do ánh đèn pha của xe chạy ngược chiều...

Lái xe ban đêm là công việc căng thẳng và phức tạp, ngay cả các lái xe giàu kinh nghiệm. Để có tự tin trên những đường phố hay xa lộ trong bóng đêm, tài xế cần phải ghi nhớ một số nguyên tắc đơn giản.

1. Trước hết, luôn phải giữ cho kính xe sạch - cả ngoài và trong. Kính bẩn sẽ làm đèn pha các xe ngược chiều bị nhấp nháy, giảm tầm nhìn (chính vì vậy ngay cả mùa hè tốt nhất cũng nên đổ nước rửa kính vào bình chứ không chỉ là nước thường).

2. Tiếp theo là nên điều chỉnh độ sáng của bảng đồng hồ. Ánh sáng không nên quá mờ đục, phải đủ để đọc được dễ dàng các chỉ số, nhưng cũng không quá sáng gây khó chịu cho người lái. Nếu như có thể điều chỉnh góc chiếu của đèn pha thì hoàn toàn không thừa khi chỉnh lại vị trí pha phù hợp với tải trọng của xe. Phần đuôi xe càng nặng (nhiều người ngồi ghế sau hay nhiều hành lý) mũi xe càng ngóc cao lên và do vậy góc chiếu của pha càng phải nhỏ để tránh làm loá mắt tài xế các xe chạy ngược chiều.

3. Cuối cùng, không nên quên chỉnh gương chiếu hậu trong xe vào vị trí đi đêm (có nấc chỉnh trên gương). Nếu không bạn sẽ liên tục bị chói mắt do đèn pha các xe chạy phía sau.

Nếu thực hiện đủ các bước trên thì bạn có thể lên đường. Nguyên tắc bắt buộc là phải bật đèn pha gần, dù hai bên đường có lắp đèn cao áp sáng trưng đi nữa. Hãy ghi nhớ rằng đèn báo hiệu tai nạn chỉ bật khi xe có sự cố. Cùng với đèn pha gần, nếu cần thiết có thể bật đèn sương mù. Đèn sương mù không làm tài xế các xe chạy ngược bị chói mắt, và giúp người cầm lái quan sát hai bên vệ đường rõ ràng hơn.

Tất nhiên, tầm quan sát sẽ rõ hơn nếu bật xa. Nhưng tiếc rằng đèn pha chỉ có thể sử dụng trên xa lộ ngoài thành phố, hơn nữa chỉ khi nếu phía trước hay phía sau không có xe chạy ngược chiều. Tuy nhiên, khi chạy sát xe phía trước, nên chuyển sang pha gần, khi vượt qua rồi thì có thể chuyển sang pha xa. Nói tóm lại, nếu muốn vượt, tốt nhất nên nháy pha từ đằng xa để báo trước cho tài xế xa chạy phía trước.

Trên thực tế, đa số tài xế đều chuyển sang pha gần khi nhìn thấy xe chạy ngược chiều. Chỉ có một số ít tài xế lái ẩu và thiếu văn hoá mới muốn làm chói mắt tài xế khác, có điều hành động này sẽ chỉ làm tăng thêm độ mạo hiểm xảy ra tai nạn giao thông. Nói chung, dù xe chạy ngược chiều bật pha gần hay pha xa thì sau khi chạy ngang qua, trong một khoảng khắc nào đó tầm nhìn sẽ gần như bị mất. Chính vì vậy, khi chạy đến gần tốt nhất nên chạy sát bên đường hơn để phòng bất trắc, và hướng tầm nhìn của mắt vào phía bên phải giúp nhanh chóng khôi phục sự

quan sát cho mắt. Một ghi nhớ quan trọng nữa. Nếu chùm sáng đèn pha xe bạn bỗng nhiên không còn phản xạ lại từ các vật thể trên đường hoặc giống như là chiếu vào hang tối, thì nên hết sức cẩn thận – xe bạn đang tiến gần đến vật cần hấp thụ các chùm ánh sáng chiếu vào – chẳng hạn như rơ-moóc kéo hay xe đỗ ở vệ đường mà không bật đèn báo. Thậm chí nếu như không phải chẳng nữa thì trong trường hợp này cũng nên giảm tốc độ và tăng cường sự tập trung để bảo đảm an toàn.

KỸ THUẬT LÁI XE KHI TRỜI MƯA

Khi trời mưa đường trơn ướt, tài xế sẽ đứng trước mỗi nguy hiểm rình rập. Chính vì vậy, để đánh rơi vào tình huống bất lợi, người cầm lái cần thuần thục một số kỹ năng nhất định. Trước tiên, lái xe cần nhớ rằng cơn mưa ngắn bất chợt còn nguy hiểm hơn cả khi mưa lớn kéo dài. Vì nước mưa không trôi ngay mà tạo ra bong bóng nhỏ trên mặt đường. Hãy thử hình dung lúc này vào cua hay phanh khi đang chạy với tốc độ cao, bánh xe tiếp tục với các bong bóng đang vỡ tung ra - hậu quả cũng sẽ tương tự: xe có thể bị chệch hướng hay mất lái... Lời khuyên duy nhất trong trường hợp này là ngay khi có những giọt mưa đầu tiên hãy giảm tốc độ, tăng cường quan sát, tránh cơ động xe đột ngột. Trong mưa lớn thì bắt buộc phải bật pha gần để giúp tài xế các xe khác dễ quan sát thấy xe của bạn hơn. Khi trời mưa hay khi vừa tạnh, lúc mặt đường chưa kịp khô, xe chạy sẽ tạo ra các "mà nước" như vậy các xe cùng chiều hay ngược chiều sẽ liên tục hắt nước và bùn đất bắn vào xe của bạn nên khi đến gần xe khác cần phải mở chế độ gạt nước

ở mức mạnh nhất. Nếu không thì vào thời điểm đó, kính trước dễ bị mờ hết khiến bạn hết khả năng quan sát trong 1-2 giây quan trọng nhất... Đó là trong trường hợp trời mưa, còn khi xe lao phải vũng nước thì sao? Tất nhiên, tốt nhất là nên giảm tốc độ từ trước mà đi chậm qua vũng nước. Còn nếu không cũng nên biết trước điều gì đang chờ đón bạn, nhất là trong trường hợp chỉ có các bánh ở một bên xe lao vào vũng nước: bạn sẽ cảm thấy tay lái không nghe theo sự điều khiển nữa; khi đó nên giữ chặt vô-lăng và đừng cố điều chỉnh hướng xe chạy. Sau một vài tích tắc, xe sẽ qua khỏi vũng nước. Khi cả 2 bánh mũi xe lao qua vũng nước sâu thì người cầm lái sẽ có cảm giác xe như bị giật mạnh lại: trong trường hợp này cũng không nên hốt hoảng, mà cần giữ vô-lăng thật chặt. Khi xe lao vào vũng nước không nên phanh gấp, tăng ga hay đánh vô-lăng. Tất cả đều vô nghĩa khi bánh xe gần như không tiếp xúc với mặt đường. Hãy coi đây là tình huống bất lợi, nhưng không đáng sợ vì xe sẽ ra khỏi vũng nước theo đúng hướng như khi nó đi vào. Còn tất cả các thao tác xử lý khác hoàn toàn có thể dẫn đến hậu quả khó lường.

KỸ THUẬT LÁI XE ĐỊA HÌNH VƯỢT LẦY

Nghệ thuật đi xe ở những nơi chưa có đường xá hoặc địa hình xấu chủ yếu thuộc về mỗi người.

- 1.** Quan trọng nhất là phải chuẩn bị thật tốt. Trước mỗi chuyến đi đến những nơi địa hình xấu và lầy lội, bạn nhất định phải cho những thứ sau đây và khoang hành lý: một sợi cáp loại tốt (nên chọn loại cáp bằng tốt), kích chống (nên dung loại có khoảng nâng lớn), rìu, cưa...
 - 2.** Trước khi xe chạy vào đường xấu, lầy lội, nên kiểm tra độ rắn của đất. Nếu bình thường thì đừng quên cài chế độ dẫn động bốn bánh và chuyển sang số nhỏ. Nếu trên đường có cây cối hoặc ổ máy nào đó (như máy nông nghiệp hư hỏng) đứng biệt lập thì hãy cố gắng vạch một con đường đi sát chúng. Hãy tiến theo hình chữ chi, sát với mục tiêu ngắm sẵn. Như vậy tất nhiên là đường sẽ dài hơn, nhưng an toàn hơn. Còn nếu cuối cùng bạn vẫn bị sa lầy, và bên cạnh là một cái "neo" tự nhiên như trên, thì hãy móc dây tời vào đó. Nhưng đó là khi bạn bị sa lầy. Còn bây giờ hãy cố gắng di chuyển với tốc độ đều, đạp hết ga, không để xe bị giật.
 - 3.** Nếu tự nhiên bạn cảm thấy tốc độ giảm còn hệ thống truyền động (dù là 4x4) làm việc ngày càng khó khăn hơn, và các bánh xe đang quay một cách vô vọng, không nhích lên được một phân nào cả, thì hãy lập tức chuyển sang số lùi và cố gắng không tăng ga, lùi xe theo đúng vết bánh cũ. Nếu không được thì buộc phải cho tắt cả xuống xe. Tuy vậy bạn vẫn có thể tiết kiệm sức lực bằng cách xả bớt áp suất của bánh xe xuống còn khoảng 0,5atm (đúng vậy, chúng tôi không nhầm đâu), và như vậy đã giảm được trọng lượng riêng của xe lên mặt đất.
 - 4.** Dù xe có bị sa lầy nghiêm trọng, bạn bình tĩnh cân nhắc tình thế. Nhiệm vụ duy nhất kéo ô tô lên chỗ đất cứng. Và chính lúc này chúng ta cần đến rìu, cưa, thuổng và mọi thứ mà bạn đã mang theo. Hãy cố gắng nâng chiếc xe địa hình của bạn bằng chiếc kích đặt trên tấm bảng mà bạn đã cẩn thận mang theo (để tránh cho kích khỏi bị lún xuống bùn) và lót cành cây, đá sỏi, gỗ xuống dưới bánh xe nhằm giảm áp lực lên mặt đất. Khi bạn thấy là ô tô đã đứng tương đối vững trên một công trình xây dựng ngẫu hứng, hãy thử dùng các chuyển động lắc đều để thoát khỏi cảnh tù tội. Hãy trợ giúp cho máy móc bằng cách dùng cành cây dài làm đòn bẩy.
 - 5.** Và giờ đây khi đã thoát lầy, với cảm giác vừa hoàn thành một nhiệm vụ vô cùng khó khăn, bạn có thể lái xe như khi đang đi trên đường. Điều quan trọng nhất bây giờ là cố gắng di chuyển với tốc độ đều, đạp hết ga, và không được trượt vào vết bánh cũ (hãy để nó nằm giữa các bánh xe). Thực ra, vết bánh xe cũ sẽ cố hút lấy xe của bạn bằng cách quăng quật nó lúc về bên này, lúc về bên kia. Và nếu bạn bị trượt vào vết bánh cũ thì cần dừng vội nhấn ga, mà hãy cố gắng nhẹ nhàng, ở đúng nơi bạn đã bị trượt xuống, dung mặt bên có gai của lốp xe tỳ vào gờ vết bánh cũ để leo lên, thoát khỏi và tiếp tục tiến tới. Còn nếu đuôi xe sa lầy cần dùng kích 2-3 lần là có thể giải thoát xe: kích xe lên rồi đẩy nó về một bên.
- Tất nhiên bạn sẽ hỏi: vì sao quan trọng nhất là không được đi vào vết bánh cũ? Vâng, bởi vì giả sử lúc đầu vết bánh cũ tuy có đủ rộng, nhưng dần dần nó sẽ sâu hơn, và để thoát ra khỏi đó sẽ rất khó khăn.

KIỂM CHẾ NÓNG GIẬN KHI LÁI XE Ô TÔ

1. KHI XÃY RA

Ngay cả khi bạn khẳng định mình hoàn toàn không có lỗi, hãy tự kiểm chế các hành động do nóng giận gây nên.

Thứ nhất, không nên mắng chửi, trút giận lên người đối thoại vì điều này rất dễ gây phản ứng tương tự, dẫn đến kết cục khó lường.

Thứ hai, nóng giận mất khôn. Chỉ tập trung vào người đối thoại, bạn có thể không nhận thấy một số chi tiết nào đó tại nơi xảy ra sự cố, có lợi cho bạn, bỏ qua nhân chứng... trong khi người kia, giữ được sự bình tĩnh, ghi nhận tất cả bằng chứng có lợi cho mình. Cần nhớ rằng không phải lúc nào mọi chuyện xảy ra cũng thể hiện rõ qua hiện trường.

Thứ ba, có lẽ cảnh sát giao thông sẽ có lòng tin hơn đối với lời khai của tài xế nào tỏ ra bình tĩnh, tự tin hơn là người có lời nói, hành vi kích động.

Chính vì vậy, nguyên tắc đầu tiên trong bất kỳ tình huống nào cần giữ bình tĩnh, không bao giờ được phép cho mình nóng giận. Hãy quên đi những suy luận đại loại như: mình đang bị muộn đến đâu đó, rằng phải tốn thời gian giải thích với hãng bảo hiểm rằng buộc phải đến trạm sửa chữa nếu như sự cố không xảy ra...

Hãy tập trung vào việc bạn sẽ nói gì với " người kia" và cảnh sát giao thông. Và tốt nhất là giữ được giọng nói bình tĩnh, lịch sự để trình bày lý do, khiếu nại về sự cố, tránh không nhắm vào cá nhân, tập trung vào các bằng chứng, sự kiện cụ thể và tránh buộc tội không có cơ sở. Để kiểm soát được mình như vậy, có một cách rất đơn giản: trước khi nói điều gì, hãy đọc nhắm trong đầu 10 lần! Nếu thấy mình vẫn đang trong cơn nóng giận thì hãy đọc thêm 50 lần nữa! Không thừa nếu hít thở sâu một vài lần.

2. SAU SỰ CỐ...

Sự kích động căng thẳng do sự cố xảy ra, nhiều khi dẫn đến thương tổn về tinh thần, thay đổi tâm lý, giảm trí nhớ, trầm uất... và đối với những người cầm lái, đôi khi còn làm mất đi sự tự tin, sợ ngồi vào sau tay lái. Cách phục hồi sự cân bằng tâm lý nhanh nhất là đừng cố quên những gì đã xảy ra, nhưng phải tự nói với mình rằng nó đã là quá khứ. Đó chỉ là khoảng khắc không may mắn trong cuộc sống mà thôi. Sẽ không xảy ra như vậy nữa trong tương lai. Khi xuất hiện những ý nghĩ tiêu cực, hãy xua chúng ra khỏi đầu, hãy nghĩ về vấn đề khác, giải quyết những vấn đề hiện tại chứ đừng trăn trở với sai lầm trong quá khứ.

Những biệt pháp tâm lý đơn giản như chúng đã giúp được rất nhiều người vượt qua được sự khủng hoảng sau khi rơi vào tai nạn nghiêm trọng chứ chưa nói gì đến các sự cố nhỏ hơn...

KHI TAI NẠN KHÔNG THỂ TRÁNH KHỎI

Khi lái xe không ai muốn xảy ra tai nạn cả. Nhưng nếu trong trường hợp không thể tránh khỏi thì nên làm như thế nào? Thật khó có thể hình dung tâm trạng người ngồi sau vô lăng khi biết chắc rằng chỉ sau vài giây nữa chiếc xe của mình sẽ đâm thẳng vào chiếc xe chạy ngược chiều hay vào vật cản bất ngờ nào đó. Nhưng không phải vậy, vẫn có thể kịp thời xử lý được!

Thực tế cho thấy nếu như những người ngồi trong xe lúc đó kịp chuẩn bị đón nhận sự cố xảy ra trong vài giây ngắn ngủi thì hậu quả sẽ giảm đi rất nhiều so với những người chỉ biết phó mặc cho số phận.

Nếu như tai nạn không thể tránh khỏi thì cần áp dụng ngay một số biện pháp giảm tối đa sự di chuyển của tài xế và hành khách bên trong xe. Các chấn thương gây ra chủ yếu là do va đập vào vô lăng, bảng táp lô, kính trước. Giảm nhẹ các va chạm này chính là bài toán cần giải quyết trước tiên

1. Hành động của người lái

Nói chung, người cầm lái là người đầu tiên cảm nhận sự nguy hiểm xuất hiện và áp dụng các biện pháp cần thiết. Tóm lại, lái xe có thể coi là “thuyền thương” trên con tàu với trách nhiệm chính là đảm bảo an toàn cho hành khách. Dĩ nhiên, nếu hành khách tự biết phải làm gì trong tình huống như vậy thì sẽ tốt hơn, nhưng điều quan trọng nhất là các chỉ thị được đưa ra kịp thời từ phía người lái.

Ngay trước khi va chạm, hãy tỳ cánh tay vào vô lăng, hai tay đặt sát gần nhau và nắm chặt phần trên vô lăng. Đầu và cổ nghiêng về phía trước, phần thân giữ căng dây an toàn. Thắt dây an toàn không chặt là cơ sở dẫn đến các chấn thương vùng ngực và bụng.

2. Hành khách

Việc thắt chặt dây an toàn càng cần được nhắc nhở cho hành khách ngồi ghế trước. Trong tình huống xấu, hãy tỳ tay lên bảng táp lô trước mặt. Đầu và cổ nghiêng xuống dưới càng thấp càng tốt. Hành khách ngồi ghế sau có thắt dây an toàn cần nắm ngay xuống ghế và dùng hai tay che đầu. Đáng tiếc là không phải tất cả các xe hơi hiện nay đều trang bị dây an toàn ở ghế sau. Trong thời điểm va chạm với vận tốc xe là 100 km/h, cơ thể sẽ không có cơ bắp nào chịu nổi nếu muốn giữ cơ thể ngồi yên tại chỗ. Một trong những nguyên tắc an toàn khi lái xe và người cầm lái phải luôn quan sát qua gương chiếu hậu. Nếu như luôn ghi nhớ điều này sẽ giảm được tối đa hậu quả đáng tiếc. Nếu như không thể tránh khỏi cú đâm từ phía sau thì sẽ giảm chấn thương, tài xế cần bỏ chân ra khỏi bàn đạp, để xuống sàn xe dưới vô lăng, lưng dựa chặt vào ghế, 2 tay ôm cổ. Hành khách ngồi ghế trước cần dựa lưng và cổ vào ghế, đầu gối tỳ vào bảng táp lô, còn tay giữ chặt hai mép ghế. Hành khách ngồi phía sau cũng cần giữ tư thế tương tự, tỳ đầu gối vào lưng ghế trước.

3. Sau tai nạn

Điều quan trọng nhất là cố gắng bình tĩnh, tuyệt đối không sử dụng lửa, không hút thuốc vì cần để phòng trường hợp trong khi va chạm bình xăng đã thủng. Mở ngay nắp ca pô, tháo 1 trong 2 dây nối ắc quy. Tiếp theo là gọi điện báo cảnh sát và gọi xe cứu thương nếu cần thiết.

Việc đưa những người bị nạn ra khỏi xe phải được thực hiện hết sức cẩn thận vì những chấn thương não, cột sống có thể xảy ra. Trong bất kỳ trường hợp nào cũng không được lôi hay lắc cơ thể người bị nạn. Khi đưa nạn nhân ra khỏi xe tốt nhất là không thay đổi tư thế ban đầu. Nếu có biểu hiện chấn thương cột sống thì không nên di chuyển nạn nhân nếu không còn cách nào khác. Cần đặt người bị nạn nằm ngửa hoặc nằm sấp, mở cổ áo, cởi thắt lưng để không gây khó khăn cho việc hô hấp. Cuối cùng, nếu xe cứu thương không thể đến nhanh được, phải tìm cách đưa bệnh nhân đến bệnh viện gần nhất.

Sổ tay lái xe (P.1)

Trước khi lên xe, bạn cần rào quanh để kiểm tra:

- Trẻ em.
- Khách bộ hành
- Các phương trình đang lưu thông
- Các chướng ngại vật khác.

Sau khi không thấy bất cứ chướng ngại nào, bạn có thể ngồi vào xe và kiểm tra:

- **Ghế và vô lăng:** Cần kiểm tra chắc chắn ghế và vô lăng đã được chỉnh đúng vị trí và tư thế, đảm bảo rằng bạn có thể kiểm soát hoàn toàn vô lăng một cách thoải mái. Nhiều xe hiện nay được trang bị túi khí bên trong vô lăng, bạn cần phải ngồi cách ít nhất 25 cm. Bạn còn phải kiểm soát được bàn đạp phanh. Đối với những loại xe số sàn, phải đảm bảo rằng bạn có thể cắt côn hoàn toàn.
- **Gương:** Bạn phải điều chỉnh gương hậu bên trong để có thể nhìn phía sau càng nhiều càng tốt. Còn các gương hậu hai bên thì phải điều chỉnh để góc chết ít nhất.
- **Đai an toàn:** Thắt đai an toàn kể cả trên những xe có trang bị túi khí.

Dây an toàn sẽ giúp bạn giảm bớt những nguy hiểm nếu không may tai nạn xảy ra

Nếu xe bạn có hệ thống dây an toàn ba điểm, phải nhớ cột và điều chỉnh cả hai dây cho thích hợp, như dây ràng vai thì phải choàng qua hần vai của mình chứ không phải choàng ở bên dưới cánh tay hoặc sau lưng của bạn. Dây cột ngang hông phải được choàng qua bên hông, chứ không phải ở bụng. Nếu chỉ cột một dây thì sự bảo vệ an toàn cho bạn bị giảm rất nhiều. Nếu có dây choàng vai tự động, bạn cũng phải nhớ gài dây an toàn ngang hông. Nếu không, khi bị đụng xe, bạn có thể bị tuột ra khỏi dây và bị thương hoặc thiệt mạng.

Ngoài việc bảo vệ cho bạn là người lái xe khỏi bị thương, dây an toàn còn giúp bạn trong việc điều khiển xe. Nếu bạn bị đụng bên hông hoặc cua gắt, lực di chuyển có thể đẩy bạn qua một bên. Bạn không thể điều khiển xe khi mình không ở phía sau tay lái.

Mặc dù túi hơi bảo vệ cho người bạn khỏi bị đụng vào tay lái, đụng vào bảng đồng hồ, hoặc kính trước, nhưng túi hơi không thể bảo vệ bạn nếu bị đụng bên hông hoặc phía sau hoặc khi xe bị lật. Đồng thời, túi hơi sẽ không giữ bạn ở sau tay lái trong những trường hợp này.

Các cuộc nghiên cứu cho thấy rằng nếu bạn bị đụng xe trong khi bạn có cột dây an toàn, thì khả năng bị thương hoặc thiệt mạng sẽ giảm rất nhiều. Một vài người vẫn còn tin vào quan niệm sai lầm về việc dùng dây an toàn. Thí dụ như:

"Dây an toàn có thể làm bạn bị kẹt trong xe"

Sai. Chỉ tốn chưa đầy một giây để tháo dây an toàn. Những vụ đụng xe làm xe bốc cháy hoặc chìm dưới nước sâu và làm bạn bị kẹt, nhưng rất ít khi xảy ra. Cho dù tai nạn loại này có thể xảy ra, thì dây an toàn cũng giữ cho bạn khỏi bị bất tỉnh. Cơ may thoát khỏi tai nạn của bạn sẽ nhiều hơn nếu bạn tỉnh táo.

"Dây an toàn chỉ tốt cho những chuyến đi xa, nên tôi không cần cột dây an toàn khi đi trong thành phố"

Sai. Hơn một nửa số tử vong vì giao thông xảy ra cách nhà trong vòng 40 km. Nhiều tai nạn xảy ra trên các con đường có bảng ghi giới hạn dưới 60 km/h.

"Có người bị văng ra khỏi xe trong một vụ đụng xe mà vẫn bình thường và hầu như không bị một vết trầy xước"

Sai. Cơ may sống sót của bạn khi bị tai nạn sẽ nhiều hơn nếu bạn ở trong xe. Dây an toàn có thể giữ bạn khỏi bị văng ra khỏi xe của mình, để khỏi bị rơi vào đường của xe khác.

"Nếu tôi bị đụng bên hông, sẽ đỡ cho tôi hơn nếu tôi bị văng ngang qua xe; tránh xa khỏi chỗ bị đụng"

Sai. Khi một chiếc xe bị đụng bên hông, nó sẽ quay ngang xe qua một bên. Mọi thứ trong xe nếu không cột chặt, kể cả người, sẽ trượt tới chỗ xe bị đụng, chứ không phải văng ra khỏi chỗ đó.

(Ảnh minh họa)

"Với vận tốc chậm, tôi có thể tự ứng phó"

Sai. Ngay cả ở vận tốc 40km/h, lực của hai xe khi đụng thẳng vào nhau cũng giống như đạp một xe đạp hết vận tốc tông vào một bức tường gạch hoặc nhảy xuống từ một tòa nhà cao ba tầng và rớt xuống vệ đường. Không ai có thể ứng phó được khi đụng xe như vậy.

Sổ tay lái xe (P.2)

Nào! Hãy tiếp tục cùng lên đường với các kỹ năng cơ bản nhất cần biết cho một người lái xe an toàn...

Tựa đầu

Tựa đầu điều chỉnh đúng có thể giảm thiểu các chấn thương gây ra do các va chạm từ phía sau. Cần phải điều chỉnh sao cho phần giữa tựa đầu ngang với phần trên tai của bạn. Hãy đảm bảo rằng khoảng cách giữa tựa đầu và đầu bạn không quá 10cm. Luôn nhắc nhở người khác trên xe cũng làm như vậy. Hãy nhớ rằng "Để bảo vệ cổ, hãy nâng cao tựa!".

Khi đã sẵn sàng xuất phát

- Kiểm tra chắc chắn trên đường không còn chướng ngại vật.
- Sử dụng gương hậu nhưng đừng hoàn toàn phụ thuộc vào nó mà thỉnh thoảng quay đầu để kiểm tra chắc chắn.

Ở Việt Nam phải thêm thao tác bỏ thắng tay nữa.

Nếu bạn xuất phát từ bên phải hãy bật xi nhan trái để báo hiệu. Nếu xuất phát từ bên trái đường (đường một chiều) hãy bật xi nhan phải nhưng nhớ rằng bạn rất khó để quan sát toàn bộ đường từ ghế lái.

Thao tác với vô lăng

Hãy tưởng tượng vô lăng giống như một cái đồng hồ. Tay trái của bạn đặt ở vị trí số 9 hoặc 10 còn tay phải ở số 2 hay 3. Để chuyển hướng, bạn sử dụng thao tác vắt chéo tay (hand-over-hand). Để trả lái, bạn có thể thả lỏng tay để vô lăng tự trở về hoặc xoay theo chiều ngược lại.

Tăng tốc

Luôn luôn nhớ rằng:

- Tốc độ phải phù hợp với thời tiết, đường xá và điều kiện giao thông. Không lái xe quá nhanh hoặc quá chậm khi không cần thiết.
- Không vượt quá tốc độ cho phép.
- Tránh tăng tốc đột ngột.
- Lái xe quá chậm cũng là một điều nguy hiểm, việc đó có thể gây ức chế đối với các lái xe phía sau. Duy trì tốc độ xe gần với các xe khác có thể giúp giảm bớt nguy cơ va chạm.

Dừng xe

Phần lớn các lái xe không biết được cần bao nhiêu thời gian hoặc quãng đường để xe dừng lại hoàn toàn. Điều này sẽ dẫn đến những tai nạn đáng tiếc. Điều này được xác định thông qua ba yếu tố:

- *Thời gian nhận thức*: Đây là quãng thời gian mà bộ não nhận thức được tình hình và hiểu rằng cần phải dừng lại. Quãng thời gian này vào khoảng $\frac{3}{4}$ giây tùy thuộc vào từng lái xe. Một lái xe ít kinh nghiệm sẽ nhận thức nguy hiểm chậm hơn người có nhiều kinh nghiệm. Thời gian này chịu ảnh hưởng rất nhiều bởi sự quan sát, mức độ tập trung, khả năng quyết định, tình trạng sức khỏe và đặc biệt là rượu hoặc các loại thuốc.
- *Thời gian phản xạ*: Đây là quãng thời gian cần thiết để chân bạn rời khỏi chân ga và chuyển sang chân phanh. Quãng thời gian này xấp xỉ $\frac{3}{4}$ giây. Quãng đường xe đi trong thời gian này gọi là quãng đường phản xạ (reaction distance).
- *Thời gian phanh*: Đây là quãng thời gian cần thiết để xe dừng lại hẳn kể từ khi đạp phanh. Quãng đường xe di chuyển trong thời gian này gọi là quãng đường phanh (braking distance).

Tổng toàn bộ ba quãng đường trên là quãng đường dừng (stopping distance).

Có rất nhiều yếu tố tác động đến quãng đường trên như: thời tiết, đường xá, sự tỉnh táo của người điều khiển, tốc độ xe, tình trạng xe, tình trạng phanh, tình trạng sức khỏe của bạn. Không lái xe khi mệt mỏi hoặc uống bia, rượu hay uống các loại thuốc.

Biểu đồ dưới đây mô tả quãng đường cần thiết để xe dừng hẳn (tính theo mét, trong điều kiện bình thường và mặt đường khô ráo, bằng phẳng).

110 km/h	23	23	80	126
100 km/h	21	21	66	108
80 km/h	17	17	42	76
50 km/h	10	10	17	37
30 km/h	6	6	6	18

Màu vàng: Quãng đường xe chạy trong thời gian nhận thức (khoảng $\frac{3}{4}$ giây)

Màu xanh: Quãng đường xe chạy trong thời gian phản xạ (khoảng $\frac{3}{4}$ giây)

Màu đỏ: Quãng đường xe chạy sau khi phanh, trước khi dừng lại hẳn.

Kỹ thuật phanh

- Để xe dừng một cách nhẹ nhàng, hãy nhả rồi đạp lại chân phanh trước khi xe dừng hẳn.
- Khi cần dừng xe đột ngột hãy đạp mạnh chân phanh. Khi cảm thấy bánh xe bị khóa hãy nhả nhẹ chân phanh ra.

Sổ tay lái xe (P.3)

LenDuong.VN xin gửi đến các bạn phần 3 trong loạt bài giới thiệu các kỹ năng cơ bản để điều khiển thành thạo một chiếc ô tô...

Lùi xe

Khi cần lùi xe, hãy kiểm tra chắc chắn phía sau bạn không có bất cứ chướng ngại vật nào! Nếu lùi xe ra khỏi đường, hãy xuống xe để kiểm tra cho chắc chắn.

Lùi theo đường thẳng:

- Đặt tay trái lên đỉnh vô lăng
- Nhìn vào gương hậu bên trái và lùi từ từ.
- Chỉ nhìn phía trước thoáng qua để chắc chắn đầu xe bạn không va vào đâu (lùi thì làm sao đầu xe va được nhỉ???)

Lùi về bên trái hoặc phải:

- Đặt cả hai tay lên vô lăng.
- Để lùi về bên trái hãy nhìn qua vai trái nhưng thỉnh thoảng liếc về phía đầu xe.
- Để lùi về bên phải hãy nhìn qua vai phải nhưng thỉnh thoảng liếc về phía đầu xe.

Lưu ý:

- Đầu xe sẽ quay về phía đối diện với đuôi xe!
- Chỉ nên lùi xe ở tốc độ tương đương với người đi bộ

Đỗ xe

Việc đỗ xe đòi hỏi việc điều khiển xe một cách chính xác. Sau đây là ba kiểu đỗ xe thông dụng.

Đỗ song song (đỗ giữa hai xe).

Kiểu đỗ này tương đối khó và đòi hỏi tập luyện. Đầu tiên bạn phải ước lượng khoảng cách có đủ cho xe của bạn hay không. Để đỗ xe vào khoảng trống giữa hai xe ở lề đường bên phải, hãy tiến hành theo các bước minh họa dưới đây:

1. Khi xác định được khoảng trống để đỗ xe, hãy quan sát tình hình phía sau qua gương hậu! Đạp khế phanh để báo hiệu cho các xe sau biết bạn đang chuẩn bị lùi xe vào chỗ đỗ. Tiến từ từ đến khi cản trước của xe bạn (xe A) ngang với cản trước của xe B và song song với lề đường. Lưu ý khoảng cách giữa hai xe khoảng 1m.

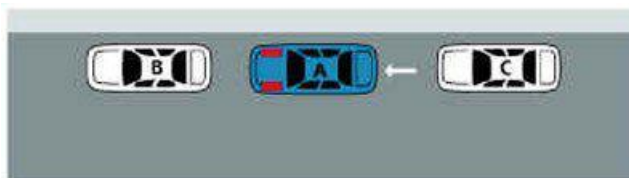
2. Lùi xe từ từ, đánh hết lái về bên phải cho đến khi xe tạo được một góc khoảng 45 độ với lề đường. Lúc này, vô lăng của bạn sẽ nằm trên cùng một đường thẳng với cản sau của xe B.

3. Trả thẳng lái. Tiếp tục lùi cho đến khi phần bên phải cản trước xe bạn nằm trên cùng đường thẳng với cản sau xe B. Lưu ý để không va vào xe này.

4. Đánh lái sang trái nhanh hết mức có thể và lùi cho đến khi xe bạn song song với lề đường. Lưu ý để không va vào cản trước của xe sau.

5. Trả thẳng lái và tiến xe từ từ. Dừng lại khi xe bạn nằm chính giữa hai xe B và C. Kéo phanh tay. Luật quy định bánh xe không được cách lề đường quá 50cm.

Rời khỏi chỗ đỗ:

- Lùi xe về phía sau nếu cần thiết.
- Nhìn gương để đảm bảo không chướng ngại vật gì trên đường.
- Bật xi nhan trái
- Trước khi xuất phát, liếc qua vai trái để kiểm tra phần đường không nhìn được qua gương.
- Tiến từ từ, đánh tay lái thật nhanh qua trái. Chú ý để tránh va chạm với xe phía trước.

Vào và ra khỏi xe đang đỗ song song

Khi vào một chiếc xe đang đỗ, luôn chú ý đến các xe khác. Chỉ mở cửa ở mức cần thiết và đóng lại ngay sau khi đã vào xe. Khi rời khỏi xe, chú ý các xe đang đi tới. Quay đầu sang trái để kiểm tra các điểm mù (blind spot). Nếu an toàn, mở cửa xe ở mức cần thiết và ra khỏi xe thật nhanh. Đi về phía đuôi xe và đi lên hè càng nhanh càng tốt.

Đỗ chéo góc (angle parking)

Đây là kiểu đỗ rất hay gặp ở các bãi đỗ xe, góc đỗ xe có thể từ 30 độ đến 90 độ.

Để đỗ xe vào bãi đỗ nằm bên phải đường, hãy làm theo hướng dẫn sau:

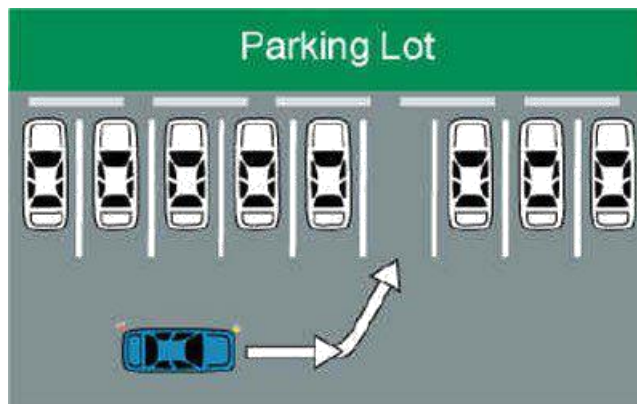
- Bật xi nhan phải và đi chậm lại.
- Lái xe song song với lề đường, cách đuôi các xe đang đỗ ít nhất 1,5 m. Nếu bạn đi vào từ làn đường bên kia, hãy dành khoảng cách ít nhất là 2m vì góc cua sẽ hẹp hơn.
- Khi có thể nhìn thấy phía đuôi bên trái của xe nằm ở bên phải khoảng trống, đánh hết lái sang phải để đi vào giữa khoảng trống với tốc độ chậm.
- Khi đã đi vào khoảng giữa chỗ đỗ, trả thẳng lái và tiếp tục tiến chậm rãi về phía trước. Chú ý quan sát để phần đầu xe bên trái và đuôi xe bên phải không quá gần các xe đang đỗ. Tiếp tục tiến thẳng cho đến khi bánh trước chạm nhẹ vào lề đường hoặc nằm cách trong khoảng 50cm.

Rời khỏi chỗ đỗ xe chéo góc

Việc này tương đối đơn giản nhưng phải lưu ý các xe và các chướng ngại vật phía sau. Lùi thật chậm và sẵn sàng dừng xe nếu cần thiết. Nếu xe bên cạnh dài hơn xe của bạn, dừng lại khi đuôi xe bạn ngang bằng với đuôi chiếc xe đó, tiếp tục lùi thẳng xe cho đến khi có thể nhìn thấy toàn bộ chiếc xe. Khi đầu xe bạn đã thoát hẳn khỏi chỗ đỗ, đánh lái nhanh sang phải và tiếp tục lùi cho đến khi xe song song với lề đường thì dừng hẳn lại. Sau đó bạn có thể lái xe về phía trước nhưng chú ý đến các xe cũng đang rời khỏi chỗ đỗ.

Đỗ vào khoảng trống có góc 90 độ ở bên trái rất dễ dàng vì bạn có nhiều khoảng trống hơn nhưng phải luôn chú ý các xe đang đi đến ở làn đường bên trái.

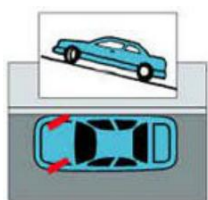
Không bao giờ đi vào chỗ đỗ xe nằm ở bên trái đường hai chiều!!!

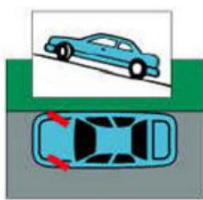
Đỗ xe trên dốc

Hướng dẫn dưới đây dành cho các xe đỗ ở phía bên phải đường. Các xe đỗ bên trái chỉ cần đánh lái sang chiều ngược lại. Để tránh xe trôi dốc, luôn kéo phanh tay và vào số thấp (đối với số sàn) hoặc đặt ở P (đối với số tự động).

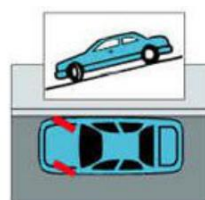
Cụ thể như sau:

Nếu bạn đỗ xe theo chiều dốc lên ở nơi có lề đường, đánh lái về bên trái cho đến khi bánh trước bên phải chạm vào lề đường.

Nếu bạn đỗ xe theo chiều dốc lên ở nơi không có lề đường, đánh lái về bên phải.

Nếu bạn đỗ xe theo chiều dốc xuống, luôn đánh lái về bên phải.